

Vad visar skadestatistiken?

I föregående nummer redovisade vi Agrias skadestatistik som den presenterades på ett seminarium den 6 oktober 2012. Samtidigt har Aby & Somaliringens hälsogrupp ASHA haft en dialog med försäkringsbolag för att få en uppfattning om vilka sjukdomar och skador som är vanligare för våra raser. I den här artikeln redogör Birgitta von Oelreich för ASHAs arbete och vad de kommit fram till.

Hösten 2011 påbörjade undertecknad en undersökning om sjukdomsläge och skadestatistik för våra raser för ASHAs räkning. Vi kontaktade de fyra största djurförsäkringsbolagen med en förfrågan om att få ta del av inrapporterad skadestatistik. Två av dem har gett oss underlag, ett har lovat bidra men aldrig återkommit medan det fjärde uppgav att det tyvärr inte gick att få fram de uppgifter vi behövde från deras datorsystem.

De två bolag som hjälpt oss är Sveland och Agria. Sveland har ett mindre antal abessinier och somali försäkrade och skadeantalet har varit så lågt att deras uppgifter inte ensamt varit rättvisande. Agria har gett oss den statistik som presenterades på seminariedagen 6 oktober 2012. I början av 2012 fick vi även en sammanställning av de skaderegleringsfall inklusive livförsäkringar som inkommit till försäkringsbolaget.

Analys av Agrias skadestatistik

Den statistik som presenterades på Agriaseminariet blev till viss del lite svår att förstå utifrån de powerpointbilder som redovisades i förra numret av Labyrinten. Genom mailkontakt dels med Ib Ahlén på Agria och dels med Agrias chefsveterinär Pekka Olsson har jag kunnat få klarhet i diagrammen.

Det är viktigt att komma ihåg att all statistik från bolagen härstammar från inkomna skadefall på försäkrade katter där veterinärvårdskostnaderna har överskridit försäkringens självriskbelopp. Mörkertalet i en del av diagnoserna kan därför vara stort.

Abessinier

Som framgår av diagram 1 är mag-tarm-sjukdomar (GI, gastrointestinala sjukdomar) dubbelt så vanligt hos abessinier

jämfört med ett genomsnitt för alla raser medan det omvända gäller endokrina sjukdomar (hormonsjukdomar) och hjärtsjukdomar.

Diagram 2 visar i princip samma sak men här är gruppdiagnoserna sorterade efter den s.k. *relativa risken*. Med relativ risk avses risken att få en viss diagnos för abessinier i relation till risken för alla katter. Om den relativa risken = 1 så innebär det att risken är densamma för abessinier som för ett genomsnitt av alla katter. Den vertikala linjen i diagrammet representerar relativ risk=1. En relativ risk över 1 innebär att abessinier har en ökad risk jämfört med övriga raser.

S*Catnip's Sylvester Stallone SOM n Uppf: Birgitta von Oelreich

Diagrammet måste, liksom figur 3, läsas tillsammans med diagrammet i figur 1. Ett exempel är gruppdiagnosen "Behavior" (dvs beteendeproblem). Figur 1 visar att enstaka katter och enstaka abessinier får den diagnosen. Däremot blir den relativa risken hög eftersom antalet försäkrade abessinier är mycket litet jämfört med antalet katter totalt.

Diagram 3 redovisar den relativa risken på diagnos- istället för diagnosgrupp nivå. Diagnoserna är sorterat så att den som har högst relativ risk ligger överst. Diagrammet visar att PRA är den diagnos där abessinier har högst relativ risk. Antalet PRA-fall är mycket litet hos abessinier men också mycket litet för alla katter. På grund av volymskillnaderna kommer därför PRA få en mycket hög risk även om antalet fall är lågt

När man analyserar dessa sjukdata bör man alltså titta på de diagnoser som ligger på den övre halvan av diagram 1 och sedan bedöma hur den relativa risken ser ut på gruppdiagnos- eller diagnosnivå. Två illustrativa exempel är GI och Injury (dvs skada genom olycksfall). Båda är vanliga diagnoser, vilket ses som att de ligger högt upp i diagram 1. Diagram 2 visar att GI är mer än dubbelt så vanligt på abessinier medan Injury bara ligger strax över 1, dvs. nästan lika vanligt som hos alla katter.

Somali

Det finns liknande sammanställningar för somali och man kan tyvärr se en upprepning av mönstret från abessinier. Det innebär framförallt en förhöjd risk vad gäller GI och immunologiska sjukdomar (bl.a. allergi inklusive vissa hudproblem).

Data från försäkringsbolagen

Som jag nämnde tidigare har vi också fått statistik för åren 2007-2010 direkt från Agria och Sveland. Där har jag närmare studerat vad som ligger bakom några av gruppdiagnoserna. Det gäller sjukdomar i matsmältningsskanalen inklusive munhåla och lever (GI), immunologiska sjukdomar samt olycksfall I de två förstnämnda är abessinier och somali överrepresenterade medan antalet olycksfall är ungefär lika vanliga som för andra katter.

Man ska komma ihåg att uppgifterna avser skadefall. En katt kan därför vara inblandad mer än en gång. Dessutom måste kostnaden för varje skadefall överskrida självrisken som kan variera beroende på försäkringstagarens önskemål. Detta ger ett stort mörkertal då skador som enbart lett till en enklare undersökning med t ex receptföreskrivning och rådfrågning faller utanför.

Abessinier:

Mellan 2007 och 2010 registrerade de två försäkringsbolagen 66 fall som rörde sjukdomar i GI, därav 21 med olika slags gastroenteriter (inflammation i mage eller tarm). Några av dem hade inslag av allergi. Lika många fall av problem i munhålan registrerades: 10 munhåleinfektioner, fem andra sjukdomstillstånd där samt sex tandskador som var så omfattande att kostnaderna överskred självrisken.

Tolv skadetillfällen som gällde immunologiska tillstånd har registrerats men detta kan vara en underregistrering och borde kanske kopplas samman med del av de registrerade 48 fallen av hudåkommor, varav ett antal med eosinofili.

Under Injury, olycka, har bolagen reglerat 38 fall av frakturer i stort sett i alla kroppsdelar, en trafikskada, ett fall från hög höjd samt fem fall av förgiftning. Mer anmärkningsvärt är kanske 11 fall av "främmande kropp" varav tre stycken i näshålan och de övriga i mag-tarmkanalen. Detta visar ju inte på några anlag för sjukdom utan på en äventyrlig katt med aptit på allt.

Somali:

Då somalin är en numerärt liten ras så är inte heller skadetillfällena lika många. Under gruppdiosen GI har trots detta bolagen registrerat 14 fall av gastroenteriter, sju munhåleinflammationer, tre fall av andra sjukdomstillstånd i munnen, samt fyra fall av problem med tänderna. Antalet registrerade immunologiska fall var sex, men det är oklart i vilken utsträckning de 25 somali som diagnostiserades med hudproblem i praktiken är immunologiska besvär då en del har eosinofil prägel. Med tanke på att somalin är abessinierens syskonras och därmed lika livlig och äventyrlig är det anmärkningsvärt att det under Injury "bara" registrerats 12 frakturer medan antalet främmande kropp i näshålan var ett fall och i övriga magtarmkanalen sex stycken.

Det finns hälsoproblem att bevaka

Slutsatsen efter att ha studerat diagrammen och statistiken är att det finns två gruppdioser där abessinier och somali ligger högt i förhållande till andra raser. Det gäller GI och sjukdomar i immunsystemet (främst allergi och hudåkommor) och detta är något som vi bör uppmärksamma.

Tack!

Slutligen ber jag att få tacka Madelene Andersson Sveland samt Ib Ahlén och Pekka Olsson Agria för allt material, tålmodighet med frågor och tålmodiga förklaringar utan vilka denna sammanställning inte varit möjlig.

Skara januari 2013-01-13

För ASHA

Birgitta von Oelreich

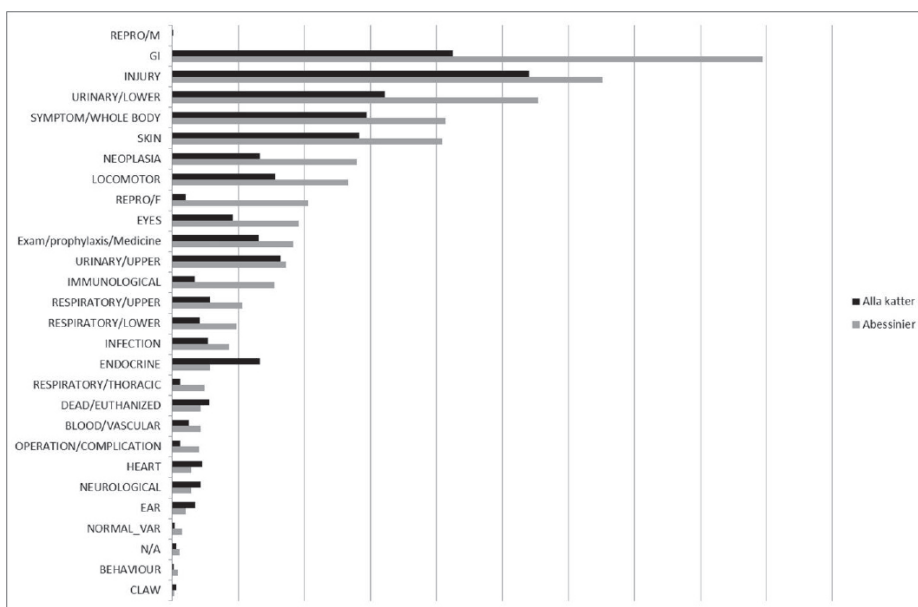

Diagram 1

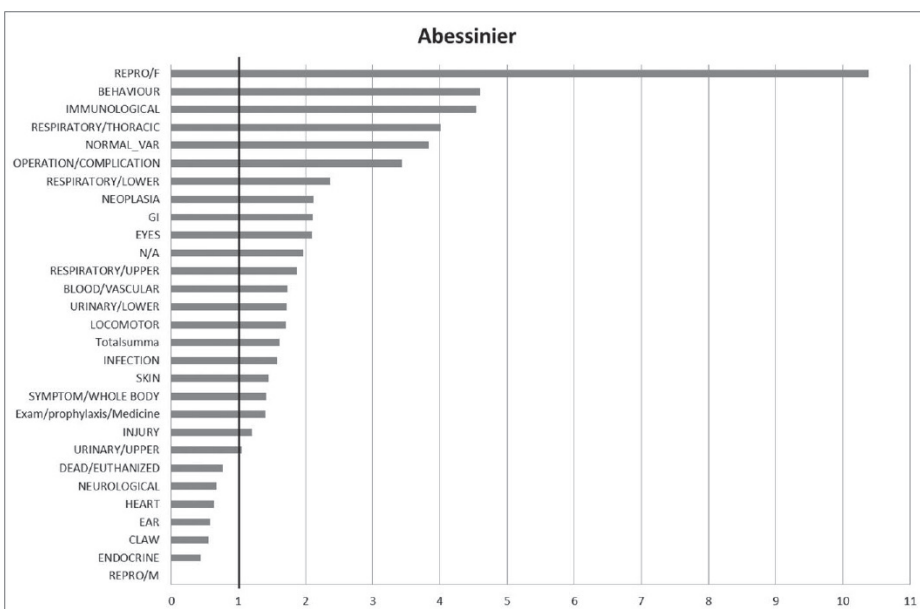

Diagram 2: gruppdioserna sorterade efter den s.k. relativa risken (1: det fetade strecket)

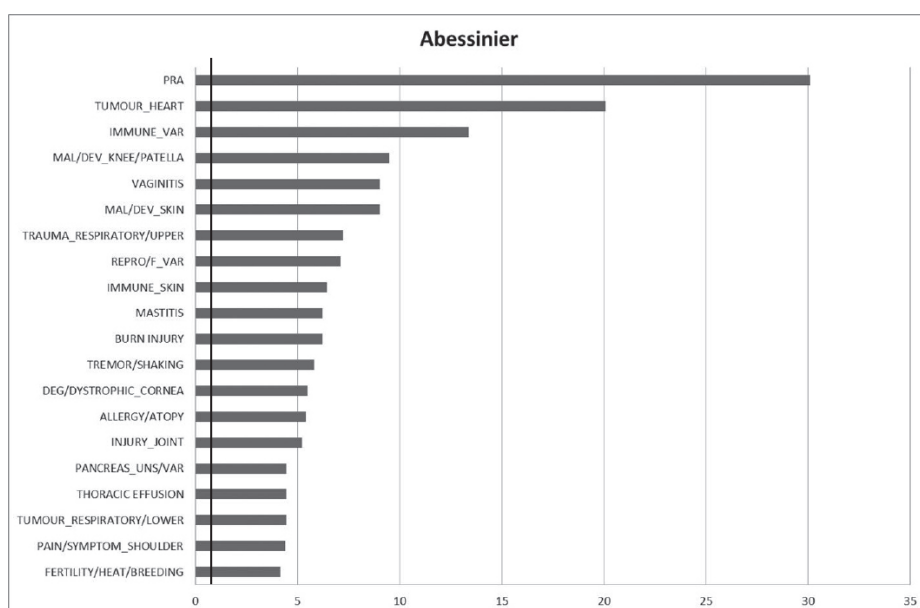

Diagram 3: den relativa risken på diagnos- istället för diagnosgrupp-nivå (1: det fetade strecket)